

ת"פ 12138/07/14 - מדינת ישראל נגד שמואל גוטמן - עניינו הסתיים, ארגמן מלמד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 12138-07-14 מדינת ישראל נ' גוטמן ואח' 02 פברואר 2016

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. שמואל גוטמן - עניינו הסתיים
2. ארגמן מלמד

הנאשמים

החלטה וגזר-דין לעניין נאשם 2

רקע - השתלשלות העניינים בהליך והסדר-הטיעון בין הצדדים

1. הנאשם 2 (להלן: הנאשם) הועמד לדין ביחד עם נאשם מס' 1 (להלן: גוטמן) בכתב-אישום אחד. באוקטובר 2014 הוצג לפניי הסדר-טיעון בעניינו של גוטמן, לפיו כתב-האישום בעניינו של גוטמן תוקן, והוא הורשע לפי הודאתו בארבע עבירות של סחר בסם מסוכן, וכן בעבירה אחת של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. בהתאם להסכמת הצדדים אותה ראיתי לכבד, נגזרו על גוטמן 12 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו, וכן מאסרים על-תנאי.

2. הנאשם שלפניי כפר תחילה באשמה, ולפיכך נקבע התיק להוכחות בעניינו. לאחר שמיעת מלוא העדים בתיק וכן סיכומי הצדדים בעל-פה במלואם, הגיעו הצדדים ביום 10.5.2015 להסדר-טיעון לפיו כתב-האישום תוקן, והנאשם הורשע לפי הודאתו בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים או הפקודה), וכן החזקת סם לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודה.

לפי עובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 27.6.2014 בסמוך לשעה 02:20 באזור עין הטייסים ליד קיבוץ צובה, התקיימה מסיבה הידועה כ"מסיבת טבע", אליה הגיעו ארבעה שוטרים סמויים. הנאשם הכווין את השוטרים הסמויים והראה להם היכן להחנות את רכבם. במהלך המסיבה, ניגש גוטמן אל אחד השוטרים הסמויים ושאל אותו אם יש לו: "משהו להידלק אתו?" והבהיר שיש לו אסיד ו"קרטונים". השוטר הסמוי השיב כי אין בכוונתו לקנות דבר במקום הומה אדם. בעקבות כך, פנה גוטמן עם השוטרים הסמויים למקום צדדי. גוטמן הציג בקבוקון ובו סם מסוכן נוזלי מסוג L.S.D, ואמר כי הוא הולך להביא "קרטונים". גוטמן התרחק מהמקום ושב עם הנאשם. הנאשם

העביר לגוטמן ריבועי נייר (להלן: "קרטונים") המכילים חומר מסוג L.S.D, וחזר למסיבה. גוטמן הסביר לשוטרים הסמויים איך "משתמשים" בכל אחד מסוגי הסמים והציע למכור להם סמים באופן הבא: עבור כל טיפת L.S.D נוזלי, סכום של 100 ₪; ועבור כל "קרטון" שמניחים על הלשון, סכום של 100 ₪. ארבעת השוטרים הסמויים שילמו לגוטמן כל אחד בנפרד 100 ₪, והאחרון מסר להם בתמורה 4 קרטונים. בהמשך לאירוע האמור, נעצרו גוטמן והנאשם שלפני. בעת מעצרו, החזיק הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 0.1427 גרם.

3. הסדר-הטיעון בעניינו של הנאשם לא כלל הסכמה לעניין העונש, והצדדים נותרו חופשיים בטיעוניהם. בעת הצגת הסדר-הטיעון לפני, הודיע הסנגור כי יעתור להגשת תסקיר וכן לביטול ההרשעה. לפי בקשת הסנגור, נשלח הנאשם תסקיר לשירות המבחן, תוך הדגשה כי בית-המשפט אינו מביע בכך כל עמדה לעניין ההרשעה או לעניין העונש. בסופה של דרך, הוגשו לעיוני שלושה תסקירים בעניינו של הנאשם.

תסקירי שירות המבחן

4. **התסקיר הראשון** הוגש לעיוני ביום 2.11.2015. מהתסקיר עלה כי הנאשם בן 23, רווק, חסר עבר פלילי, עובד כיום עם גיסו בחנות ירקות. לפני כחמש שנים נפטרה אמו של הנאשם עקב מחלה, בעטיה נזקקה לטיפולים ולאשפוזים ממושכים טרם פטירתה. בהיות אחיו הגדולים של הנאשם נשואים ובעלי משפחות, הנאשם היה זה שסעד את אמו במיטת חוליה בבית חולים סיעודי עד שנפטרה. בעקבות כך, נאלץ הנאשם לעזוב את לימודיו בישיבה התיכונית טרם סיומם, וכן דחה את מועד גיוסו לצה"ל עקב הצורך לשהות עם אמו ולטפל בה. בתקופה זו, החל להשתמש בסמים מסוג חשיש באופן מזדמן.

הנאשם שירת שירות צבאי מלא ביחידת "כפיר" ולאחר מכן שירת בחטיבת הצנחנים בתפקידי אבטחה. לאחר השחרור מצה"ל, החל הנאשם לעבוד באופן מזדמן במלצרות, טייל בטבע ברחבי ישראל ותכנן להמשיך ללמוד.

בהתייחס לעבירות בהן הורשע - הנאשם קיבל עליהן אחריות באופן חלקי, כאשר מבחינתו היה נוכח במסיבה ובסיטואציה, אך לא נטל בה חלק פעיל אלא היווה צופה מן הצד.

בתסקיר צוין כי הנאשם היה עצור בתיק זה, ולאחר מכן שוחרר למעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני בפיקוח אביו, וכן היה תחת צו פיקוח מעצרים. בחודש ינואר 2015 שונו התנאים המגבילים, והנאשם החל לצאת לעבודה. הנאשם ביטא תחושות תסכול וייאוש חריפות נוכח מעצרו וההליך המשפטי שהיו עבורו טראומטיים. שירות המבחן העיר כי הנאשם מתקשה להתמודד עם ההליכים המשפטיים ונוקט בדרכי הימנעות, כשאף נמנע מקריאת מסמכי הפרוטוקולים של הדיונים. לפי התרשמות שירות המבחן, דפוס זה של נתק מהמציאות אפיין את הנאשם בסיטואציות נוספות בחייו, לרבות השימוש בסמים שהיוו עבורו מפלט ונתק ממצאות חייו הכואבת לאחר פטירת אמו ומהבדידות העמוקה שחש. שירות המבחן שיקף זאת לנאשם שהזדהה עם הדברים, אולם באותו שלב הנאשם סירב להצעת שירות המבחן לשלבו בתהליך טיפולי בנושא. להערכת שירות המבחן, הנאשם חווה מצוקה עמוקה סביב מעצרו. מצוקה זו וכן אובדן אמו היוו עבור הנאשם אירועים מטלטלים, שהביאו אותו לאובדן אמון בעולם ובבני-אדם כגורם היכול להיטיב עמו. כיום, הנאשם נחוש לסלול את דרכו בכוחות עצמו, ואינו מאמין ביכולת של הממסד לסייע לו. בין היתר, הביע הנאשם

נכון לאותה עת התנגדות נחרצת לקבלת תמיכה וטיפול במסגרת שירות המבחן.

מבחינת **גורמי סיכוי לשיקום**, ציין שירות המבחן את היותו של הנאשם צעיר בעל כישורים ויכולת תקשורתית טובה, יכולת להתנהל באופן עצמאי ובוגר בדרך-כלל, וכן יכולת לגלות אמפתיה לזולת. מבחינת **גורמי סיכון לרצידיביזם**, שירות המבחן ציין את הקושי של הנאשם במתן אמון ובלקידת אחריות מלאה לעבירות, וכן את היותו בעל רקע של שימוש בחומרים ממכרים. עם זאת, בעניין האחרון העיר שירות המבחן כי הנאשם טען שאינו משתמש עוד בסמים, וכי בדיקה לאיתור שרידי סם בשירות המבחן אכן נמצאה בקייה.

נוכח התנגדותו של הנאשם אותה עת להשתלב בטיפול אצל שירות המבחן אותו הוא מזהה עם הממסד, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על צו מבחן או על צו של"צ. כמו כן, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על ביטול ההרשעה. המלצת שירות המבחן בתסקיר הראשון הייתה להטיל על הנאשם מאסר על-תנאי וקנס כספי.

5. ביום 6.12.2015 - יום לפני המועד שנקבע לשמיעת טיעונים לעונש - הגיש שירות המבחן מיוזמתו **תסקיר משלים** בעניינו של הנאשם. בתסקיר המשלים צוין כי הנאשם פנה לשירות המבחן, יחד עם הרב שאצלו הוא לומד. בעידוד הרב, ביקש הנאשם לשקול בשנית את אפשרות שילובו בהליך שיקומי באמצעות שירות המבחן. הנאשם שיתף את שירות המבחן בחששותיו מהליך מסוג זה, אך ביטא רצון לנסות זאת, תוך ששירות המבחן הבהיר לנאשם את הדרישות הכלולות בתהליך. נוכח השינוי בעמדתו של הנאשם, ביקש שירות המבחן לחזור בו מהמלצתו העונשית בתסקיר הראשון, ולחלופין - ביקש לאפשר לנאשם לערוך ניסיון טיפולי, תוך היעזרות בהליך המשפטי כגורם מסייע לכך. שירות המבחן ציין כי להערכתו, במידה שהנאשם יעמוד בהליך הטיפולי במשך תקופה ארוכה, הוא יוכל לערוך שינוי פנימי, והדבר עשוי להוות גורם מונע רצידיביזם בעניינו. נוכח זאת, המליץ שירות המבחן על דחיית מועד שמיעת הטיעונים לעונש בחודשיים, אשר במהלכם יקיים פגישות פרטניות עם הנאשם, והנאשם יידרש למסור בדיקות לאיתור שרידי סם מדי שבוע.

בעקבות הודעת פנייתו של שירות המבחן, ובהסכמת הצדדים, הוריתי ביום 7.12.2015 על דחיית דיון הטיעונים לעונש ועל הפניית הנאשם לשירות המבחן לצורך בחינת שילובו בהליך טיפולי.

6. **מהתסקיר השלישי**, שהוגש לעיוני ביום 25.1.2016, עלה כי להערכת שירות המבחן, השימוש בסמים אצל הנאשם היה מזדמן על רקע קושי רגשי, ולא בגדר התמכרות. עוד העריך שירות המבחן כי לנאשם יכולות רבות, כאשר מצבו הרגשי מהווה גורם מכשיל וחוסם עבורו לצורך מימושן. במהלך תקופת הדחייה החל הנאשם להגיע מדי שבוע לשיחות פרטניות, וכן מסר בדיקות לאיתור שרידי סמים שנמצאו כולן בנקייה. במהלך השיחות עמו עלה כי הנאשם זקוק לתהליך ממושך על מנת להיפתח ולתת אמון במסגרת קשר טיפולי במידה אשר תאפשר לו לחלוק מעולמו הפנימי ולבחון את הגנותיו. לצד זאת, מסר שירות המבחן כי כבר בתחילת התהליך משתף הנאשם פעולה באופן מלא, ומגלה רצון להגיע לשיחות ולשתף למרות קשייו ובהתאם ליכולתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה אמביוולנטיות וחששות ביחס לעתידו, ויחד עם זאת הוא נחוש שלא לחזור לשימוש בסמים וכי בדעתו לנהל את אורח חייו ללא מעורבות פלילית נוספת. עוד צוין בתסקיר כי הנאשם חווה את ההליך המשפטי כגורם אשר כובל אותו, וחוסר הוודאות לגבי גזר-הדין הצפוי מביא אותו לפסיביות מסוימת, ואף לתחושות דכדוך וייאוש, במיוחד על רקע המעצר בו היה נתון בהליך דנן,

ומעצר הבית הממושך. שירות המבחן התרשם כי בשל היותו נתון בהליך משפטי, חווה הנאשם דאגה עמוקה ומגלה קושי ממשי להשתלב במסגרת תעסוקתית כלשהי. נוכח זאת, ציין שירות המבחן כי סיום ההליך המשפטי בשלב זה עשוי להיות גורם מקדם עיבור, ואף גורם המאיץ את תהליך שיקומו. עוד ציין שירות המבחן כי ההליך המשפטי מהווה גורם הרתעה ממשי ומשמעותי עבור הנאשם.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי נוכח גילו הצעיר של הנאשם, החרטה שמבטא וההשפעה השלילית שתהיה להרשעה על דימויו העצמי, הוא ממליץ על ביטול ההרשעה בדין. שירות המבחן סבר כי הרשעת הנאשם תקבע אצלו תפיסה עצמית של מיקום בשולי החברה וחוסר שייכות, ואילו ביטול הרשעתו תוכל להביא לחיזוק דימויו העצמי במידה רבה, להכרה ביכולתו לנהל אורח חיים חיובי ויצרני, לחיזוק תחושות שייכות לחברה ולהפחתת חוויה של ניכור וריחוק. אשר לעונש, שירות המבחן ציין כי חרף חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הרי שלנוכח החרטה והאחריות שמבטא הנאשם, שיתוף הפעולה המלא מצידו, יכולתו להימנע משימוש בחומרים ממכרים לאורך זמן והמוטיבציה שהוא מגלה לנהל את חייו ללא שימוש בסמים ובאורח תקין, הוא ממליץ להטיל על הנאשם ענישה מקילה. להערכת שירות המבחן, ענישה מקילה תוכל להוות עבור הנאשם ביטוי של מתן אמון בו מצד הממסד, ובהמשך לכך גורם של מוטיבציה להמשך תפקוד תקין. בהתחשב בכך המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 160 שעות, וכן התחייבות להימנע מעבירה.

טיעוני הצדדים לעונש

7. באת-כוח המאשימה, הגב' ענבל בניסטי, טענה כי לא מתקיימים במקרה דנן התנאים שנקבעו בהלכה הפסוקה לביטול הרשעה, ולפיכך עתרה להותרת ההרשעה על כנה. אשר לעונש, לגישת המאשימה, מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם נע מ-8 עד 20 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם.

8. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד ארז בר-צבי, טען כי מתחם הענישה ההולמת נע מאי הרשעה ושל"צ, עד מאסר קצר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות. הסגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשו, ועתר לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן - הן לעניין ביטול ההרשעה, והן לעניין הטלת צו של"צ והתחייבות כספית.

באי-כוח שני הצדדים הפנו לאסמכתאות מן הפסיקה בתמיכה לטיעוניהם.

סוגיית ההרשעה

9. כידוע, הכלל לגבי נאשמים בגירים הוא כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם בדין. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים אמצעי חריג שבית-המשפט יעשה בו שימוש רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, בהן בית-המשפט שוכנע כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה ונסיבות ביצועה. הנטל על ההגנה לשכנע כי בנסיבות המקרה יש לחרוג מן הכלל ולהעדיף את השיקולים האישיים התומכים בביטול ההרשעה, על-פני שיקולים נוגדים אחרים המצדדים בהותרת ההרשעה על כנה ובהם: עקרון ההלימה והוקעת מעשי העבירה,

הצורך בהרתעת היחיד והרבים, וכן מדיניות אכיפה אחידה ושוויונית כלפי כלל העומדים לדין.

בהתאם להלכה הפסוקה, על-מנת לבטל הרשעה בעניינו של נאשם בגיר, על בית-המשפט לבחון **הצטברות** של שני תנאים מרכזיים: ראשית, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. ושנית, האם הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ראו: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)).

לאחר שבחנתי את עניינו של הנאשם שלפניי, אני סבורה כי התנאים הנדרשים לצורך חריגה מן הכלל וביטול ההרשעה לא הוכחו. להלן הנימוקים למסקנה זו.

10. בכל הנוגע לסוג העבירות ונסיבות ביצוען - במהלך מסיבת טבע, העביר הנאשם לגוטמן ריבועי נייר ("קרטונים") המכילים חומר מסוג L.S.D, וכן החזיק ב-0.1427 גרם חשיש. כתב-האישום המתוקן אינו מפרט כמה "קרטונים" העביר הנאשם לגוטמן. בנסיבות אלה, יש להניח לטובת הנאשם כי מדובר בארבעה "קרטונים", שמאחר יותר גוטמן מכר לשוטרים הסמויים (המאשימה הסכימה לכך בטיעוניה לפניי). בשתי העבירות מדובר בכמות שאינה גדולה במיוחד (ראו והשוו: הוראת-סעיף 31(3) בצירוף התוספת השנייה לפקודת הסמים המסוכנים, לפיהן החזקה של עד שלוש יחידות של L.S.D מאפשרת לנאשם לטעון כי הסם שימש לצרכיו העצמית, בלא שנטל הראיה עובר אליו להוכיח אחרת). יודגש כי הסחר ב"קרטונים" אל מול השוטרים הסמויים, בוצע על-ידי גוטמן בלבד. עבירת הסחר אינה מיוחסת לנאשם, ואין טענה כי הוא היה שותף לה או כי היא בוצעה בנוכחותו. אף אין טענה כי הנאשם העביר לידי גוטמן את "הקרטונים" בידיעה כי יסחור בהם.

לצד כל אלה, לא ניתן להקל בחומרה הטמונה במעשיו האמורים של הנאשם, עקב הנזק הפוטנציאלי הכרוך בהם, בין היתר על רקע העובדה שהמעשים בוצעו במקום ציבורי. תכליתן של העבירות האוסרות על החזקת סמים (לצריכה עצמית ושלא לצריכה עצמית) היא שמירה על שלטון החוק ועל שלום הציבור. עבירות אלה, שהן עבירות קלות לביצוע וקשות לחשיפה, מובילות לפגיעה בהגנה על חוסנה של החברה מפני נזקים הנגרמים עקב שימוש בסמים, הן לאוכלוסיית המשתמשים עצמם והן לציבור בכללותו. בתי-המשפט עמדו שוב ושוב בפסיקותיהם על הצורך להיאבק בנגע הסמים, בין היתר על-ידי השתתפות ענישה מחמירה ומרתיעה על הנוטלים חלק בהחזקת הסם, שכן לעולם אין לדעת כיצד ולאן הסם יתגלגל, לאילו ידיים יגיע ולאיזה היקף של נזק הוא יגרום. ביטול ההרשעה עלול להעביר מסר שגוי לפיו ניתן להקל ראש במעשיו של הנאשם. לכך אין מקום, בשים לב למהות העבירות בהן עסקינן, ובשים לב לכך שלצד העבירה של החזקת חשיש לצריכה עצמית, החזיק הנאשם גם ב-L.S.D שלא לצריכה עצמית. בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי שיקולי ענישה של הלימה, גמול והרתעה של היחיד ושל הרבים מפני העבירות הנדונות מקשים על האפשרות לבטל את הרשעת הנאשם.

11. המסקנה אליה באתי מתחזקת בנסיבות המקרה דנן, נוכח העדר הוכחתו של התנאי המצטבר הנוסף, שעניינו פגיעה חמורה בשיקום הנאשם או בעתידו עקב הרשעתו בדין. נקודת המוצא בהקשר זה היא כי על ההגנה לשכנע שהרשעה בדין תוביל ליצירת נזק קונקרטי חמור עבור הנאשם. ובלשונו של כב' השופט שהם:

"...יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים".

(רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (1.1.2013); ההדגשה אינה במקור - ד.כ.ל).

במקרה דנן, לא הוכחה פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו של הנאשם בגין הרשעתו. בתסקירי שירות המבחן צוין כי הנאשם עובד כיום עם גיסו בחנות ירקות, ולא נטען כי הרשעה בדין עשויה לפגוע בתעסוקתו. ממילא לא הוצגה לפני כל תשתית ראיתית לתמיכה בטענה מסוג זה. יצוין כי שירות המבחן הביע דעתו כי הרשעת הנאשם בדין עלולה להוביל לפגיעה בערכו העצמי של הנאשם, ולקבע אצלו תפיסה עצמית של מיקום בשולי החברה וחוסר שייכות. בהתייחס לכך אומר כי הרשעה מעצם טיבה וטבעה היא בעלת השפעה על דימויו העצמי ועל עתידו של כל מורשע. היא בוודאי לא תיטיב עם הנאשם. אולם בכך בלבד אין כדי להצדיק חריגה מכלל ההרשעה. עוד אומר כי הגם שבית-המשפט מייחס משקל לעמדתו של שירות המבחן, מדובר בהמלצה בלבד. בעוד ששירות המבחן שם לנגד עיניו באופן מרכזי את השיקולים האינדיבידואליים של הנאשם שלפניו, הרי מתפקידו של בית-המשפט לבחון את התמונה הכוללת ולייחס משקל מתאים למכלול שיקולי הענישה בהתאם להלכה הפסוקה החלה על העניין.

12. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים האמורים עליהם עמדתי לעיל, אני סבורה כי לא מתקיימת הצדקה לחריגה מהכלל במקרה דנן. לפיכך, הרשעת הנאשם תיוותר על כנה.

ריבוי עבירות

13. הנאשם הורשע בשתי עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים. נוכח אופיין ומהותן של העבירות האמורות, נוכח הזיקה ההדוקה ביניהן, ונוכח העובדה כי הן בוצעו באותו מקום וזמן, הרי שתי העבירות מהוות אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם ענישה הולמת. מסקנה זו מתבקשת הן לפי "מבחן הקשר ההדוק" והן לפי "המבחן הצורני-העובדתי" (ראו: סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, וכן: ע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). באי-כוח הצדדים החזיקו אף הם בעמדה זו בטיעוניהם לפניי.

מתחם העונש ההולם

14. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולמת את מעשי העבירות בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

15. על **הערכים החברתיים שנפגעו** בעקבות מעשיו של הנאשם וכן על **נסיבות ביצוע העבירות**, כבר עמדתי בפסקה 10 לעיל ואיני רואה לחזור על הדברים.

16. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת - העבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית הנה עבירת פשע שהעונש המקסימאלי הקבוע לצדה בחוק הוא מאסר עשרים שנים. בחינת הפסיקה מעלה כי הענישה הנוהגת בגין עבירה זו מבוססת על מנעד רחב של עונשים, וזאת בהתאם לסוג הסם, לכמותו, וליתר נסיבותיו של המעשה ושל העושה. ככלל, ניתן לומר כי כאשר מדובר בהחזקה שלא לצריכה עצמית של כמות סם שאינה גדולה, הענישה הנוהגת נעה מעונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג וברח (ראו: סקירת הפסיקה בת"פ (רח') 19408-11-14 מדינת ישראל נ' ישמח משה, פסקאות 20-23 (14.6.2015)).

אשר לעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית - מדובר בעבירה מסוג עוון, שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא מאסר שלוש שנים. במקרה דנן, העבירה של החזקה לצריכה עצמית מתייחסת לסם מסוג חשיש שלא נחשב מהסמים "הקשים", וזאת בכמות קטנה יחסית (כ- 0.15 גרם). הענישה הנוהגת בגין עבירה זו, כשהיא לבדה, מבוססת בדרך-כלל על ענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

17. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב במהות העבירות ונסיבות ביצוען; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם בגין שתי העבירות בהן הורשע הנאשם, נע ממאסר קצר בפועל (שבמקרים מתאימים ניתן לריצוי בעבודות שירות) ועד 12 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת הדין

18. **לחומרה**, שקלתי את הצורך בהעברת מסר שירתיע את היחיד ואת הרבים מפני הישנות המעשים.

19. **לקולא**, שקלתי לטובת הנאשם את השיקולים הבאים: ראשית, הנאשם הודה בביצוע העבירות ונטל אחריות בגין (אף כי הדבר נעשה בשלב מאוחר יחסית של ההליך, לאחר שמיעת מלוא העדים וסיכומי הצדדים בתיק). כמו כן, הנאשם הביע חרטה לפני שירות המבחן. שנית, הנאשם נעדר כל עבר פלילי, ולמעט מעורבותו בביצוע העבירות בגין הורשע בהליך זה, הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי, לרבות שירות צבאי קרבי מלא. שלישית, שקלתי את גילו הצעיר יחסית של הנאשם (כיום בן 23), וכן את הנסיבות האישיות כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן, לרבות המשבר האישי שחווה הנאשם כאשר נאלץ בגיל צעיר יחסית לסעוד את אמו על ערש הדווי ולאחר מכן להתמודד עם פטירתה (ראו: פסקה 4 לעיל). חוויות מורכבות אלה בגיל צעיר יחסית, הובילו לקשיים רגשיים ואלה עמדו בבסיס פנייתו של הנאשם לחומרים ממכרים כמפלט. רביעית, התחשבתי בהערכתו של שירות המבחן לפיה ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע ממשי. לבסוף, התחשבתי בתהליך הטיפול בו החל הנאשם, במסגרתו הוא החל לשתף פעולה עם גורמי המקצוע במסגרת המפגשים הפרטניים, וכן הביע רצון ברור שלא לחזור לשימוש בסמים ולנהל אורח חיים נורמטיבי. אזכיר כי כל בדיקות הסמים שמסר הנאשם יצאו נקיות, וכי הנאשם מקפיד להגיע למפגשים עם שירות המבחן ולשתף בקשייו לפי יכולתו.

20. שירות המבחן המליץ בתסקירו האחרון, בין היתר, על הטלת עונש בדמות צו של"צ. עונש מסוג זה משמעותו חריגה ממתחם העונש ההולם. אינני סבורה כי בשלב הנוכחי יש לפניי בסיס מספק לחריגה כאמור, בשים לב לעובדה

שהנאשם רק החל בתהליך טיפולי, כאשר בעת הזאת הוא עדיין מתקשה לתת אמון בגורמי המקצוע ולשתף במלוא קשייו באופן מלא. במצב רגיל, הייתי שוקלת לדחות את הדיונים על-מנת להמשיך ולעקוב אחר ההתקדמות בתהליך הטיפולי לצורך בחינתה של שאלת ההצדקה לחרוג לקולא מהמתחם שנקבע במישור העונשי (ודוק, מדובר על חריגה מהמתחם העונשי ולא על ביטול הרשעה, שכן בעניין האחרון לא מתקיימים הדרישות שנקבעו בהלכה הפסוקה כמבואר לעיל). ואולם, בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, אינני סבורה כי יש מקום לדרך ההילוך האמורה: ראשית, שירות המבחן הדגיש במפורש בתסקירו האחרון כי מטעמים עליהם עמד בתסקיר, הוא ממליץ לסיים את ההליך המשפטי בעניינו של הנאשם. להערכת שירות המבחן, סיום ההליך המשפטי יהווה גורם מקדם עבור הנאשם, ואף גורם מאיץ של הליך השיקום. שנית, הנאשם שהה בתיק זה במעצר ממש במשך 26 ימים (27.6.2014 עד 22.7.2014), ולאחר מכן שהה במעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני כששה חודשים נוספים.

באיזון בין מכלול השיקולים האמורים, אני סבורה כי יש לגזור על הנאשם ימי מאסר בפועל כימי מעצרו בתיק זה, וכן להוסיף קנס כספי ומאסרים מותנים שצופים פני עתיד. עונש זה מצוי ברף התחתון של המתחם שנקבע. לצד זאת, ראיתי להוסיף ולהורות על צו מבחן לשנה, על-מנת לאפשר לנאשם להמשיך בתהליך הטיפולי בו הוא השתלב, בתקווה שיוכל להביא את יכולותיו לכדי מימוש (לכך שניתן להטיל צו מבחן לצד עונש מאסר בפועל בנסיבות מתאימות, ראו והשוו: ע"פ 4167/12 אוחנה נ' מדינת ישראל (17.3.2013)). לא ראיתי להורות על פסילת רישיון נהיגה.

21. לסיום, מבחינת שיקולי אחדות הענישה, אציין כי על גוטמן נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל. עם זאת, מדובר בעונש שהוסכם בין הצדדים במסגרת הסדר-טיעון סגור ביניהם. כמו כן, חלקו של גוטמן היה חמור באופן משמעותי מחלקו של הנאשם שלפניי, שכן גוטמן הורשע לפי הודאתו לא רק בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, אלא גם בארבע עבירות של סחר בסם מסוכן. לפיכך, ראוי כי עונשו של הנאשם שלפניי יהיה נמוך משמעותית ביחס לעונש שנגזר על גוטמן.

סוף דבר

22. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 26 ימי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר בתיק זה. יובהר כי משמעות הדברים היא כי הנאשם סיים לרצות רכיב זה בעונש.

ב. קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.4.2016. ככל שקיימים כספים בהפקדה ואין מניעה שבדין לגביהם, ניתן לקזז את הקנס מההפקדה. מוסבר לנאשם ולאביו באולם כי עליהם לעלות למזכירות בית המשפט ולוודא האם ניתן לקזז את הכספים מההפקדה הקיימת.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע.

ד. מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון (לרבות החזקת סם לצריכה עצמית).

ה. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שקצין המבחן ימצא לנכון.

הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין.

ו. הסמים שנתפסו יושמדו.

המזכירות תשלח העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ג שבט תשע"ו, 02 פברואר 2016, במעמד הצדדים.